

Klimatkontrakt 2030

Mellan Göteborgs Stad och myndigheterna
Energimyndigheten, Vinnova, Formas, Tillväxtverket och
Trafikverket samt Viable Cities

VERSION 2021

Innehållsförteckning

1.	Syftet med Klimatkontrakt 2030.....	4
2.	Parter	4
3.	Kommunens åtaganden.....	4
3.1.	Kommunens klimatmål	4
3.2.	Strategi.....	4
3.3.	Organisation och ledning.....	5
3.4.	Samverkan med näringsliv, akademi och medborgare	5
3.5.	Klimatinvesteringsplan	6
3.6.	Digitalt stöd för genomförandet.....	7
3.7.	Innovationsnav för klimatneutrala kommuner	7
3.8.	Klimatanpassning	7
3.9.	Klimatsmart mobilitet.....	7
3.10.	Rapportering och uppföljning.....	7
4.	Viable Cities åtaganden	8
4.1.	Bättre regler.....	8
4.2.	Innovationer	8
4.3.	Samordnad finansiering.....	9
4.4.	Uppbackning inför EU-finansiering.....	9
5.	Myndigheternas åtaganden.....	9
5.1.	Samordning kring lärdomar och regelverk	10
5.2.	Forskning, innovationer och utveckling.....	10
5.3.	Samordnad finansiering.....	10
5.4.	EUs ramprogram för forskning och innovation – Horisont Europa.....	10
6.	Strategiska utvecklingsprojekt 2022.....	11
6.1.	Systemdemonstration	11
6.2.	Regionalt klimatkontrakt	11
6.3.	Mission klimatneutrala städer 2030 internationellt.....	12
7.	Gemensamt arbete kring uppföljning, utvärdering och uppdatering	12
7.1.	Viktigaste uppdateringar för kommunen	12
7.2.	Mest angelägna erfarenheter att dela för kommunen	13
7.3.	Viktigaste uppdateringar för Viable Cities.....	13

7.4. Viktigaste uppdateringar för myndigheterna.....	14
8. Kontraktet.....	15
Bilaga 1 – länkar till dokument	

1. Syftet med Klimatkontrakt 2030

Syftet med detta Klimatkontrakt är att öka tempot i klimatomställningen i städer till 2030 inom ramen för Agenda 2030 och samtidigt bidra till återhämtningen i svensk ekonomi i kölvattnet av corona-pandemin. Klimatkontraktet uttalar parternas avsikt att höja ambitionen inom hållbar stadsutveckling och klimatomställning. Klimatkontraktet ger även Sverige och svenska städer goda förutsättningar att vara internationella föregångare i städernas klimatomställning. Detta ska uppnås genom ömsesidiga och långsiktiga åtaganden om insatser från de undertecknande statliga myndigheternas, innovationsprogrammet Viable Cities och kommunens sida enligt följande.

2. Parter

Parter i Klimatkontrakt 2030 är:

- Göteborgs Stad.
- Myndigheterna: Statens Energimyndighet (Energimyndigheten), Verket för innovationssystem (Vinnova), Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas), Tillväxtverket och Trafikverket.
- Strategiska innovationsprogrammet Viable Cities.

3. Kommunens åtaganden

3.1. Kommunens klimatmål

Göteborgs stad har i stadens nya miljö- och klimatprogram ett mål om att till 2030 ha reducerat stadens klimatpåverkan till "nära noll", med sikte på att så snabbt som möjligt nå nollavtryck. Detta innebär att Göteborg skall minska utsläppen inom sitt geografiska område med minst 10,3% per år och de konsumtionsbaserade utsläppen med minst 7,6% per år.

3.2. Strategi

Stadens klimatarbete har två delar: stadens nya miljö- och klimatprogram som tillsammans med ett för staden gemensamt miljöledningssystem utgör grunden för arbetet och den klimatomställningsfunktion som under 2021 har utvecklats i stadens regi.

I miljö- och klimatprogrammet är det tvärsektorieella genomförandet för att nå de olika målen konkretiserat i sju strategier för genomförande. Ansvar för att driva och samordna strategierna är utlagda på en samordningsansvarig nämnd eller styrelse, under den övergripande ledningen av miljö- och klimatnämnden. Alla strategier tar sin utgångspunkt i att samverkan, innovation, digitalisering och kommunikation är centrala möjliggörare för att lyckas.

Klimatomställningsfunktionen har som övergripande syfte att på övergripande nivå ytterligare stärka framdrift i miljö- och klimatarbetet genom att direkt adressera utmaningar som har en mer systemisk karaktär och som därför är svårare att hantera för enskilda bolag eller förvaltningar.

I det pilotarbete som har drivits inom ramen för klimatomställningsfunktionen under 2021 har två med varandra kompletterande fokusområden utkristalliserats som centrala för att klimatomställningsfunktionen skall kunna spela sin tänkta roll. Det första består i att bereda en strategisk diskussion på VD- och direktörsnivå i staden kring stadens övergripande *omställningsstrategi*, det vill säga de olika mer sammansatta vägval och prioriteringar som är viktiga att göra i stadens omställningsarbete. Det andra består i att formulera ett antal ambitiösa *strategiska satsningar*, eller systemdemonstratorer, som ger konkretion till stadens övergripande omställningsstrategi och skapar förutsättningar för framdrift. Dessa strategiska satsningar kommer som regel att drivas i mellanrummet mellan stadens bolag och förvaltningar, men ofta också mellan staden, regionen och statliga myndigheter. Ambitionen ställer betydande krav på de underlag som utvecklas, dels så att förankring i existerande uppdrag i så hög grad som möjligt kan säkras, dels så att nödvändig koordinering mellan dessa uppdrag kan säkras.

3.3. Organisation och ledning

Stadens breda miljö- och klimatarbete utgår från ett ambitiöst miljö- och klimatprogram. Under 2021 initierades en klimatomställningsfunktion som en pilot initialt kopplad till Klimatkontraktet. Denna funktion övergår nu i nästa fas och utpekas nu i stadens budget som ett viktigt redskap för att driva klimatomställningen.

Klimatomställningsfunktionen rapporterar löpande till en direktörsgrupp i staden med deltagande från centrala bolag och förvaltningar. Direktören för miljöförvaltningen är ordförande i gruppen. Separata avtal existerar mellan de deltagande bolagen och förvaltningarna, vilket gör att klimatomställningsfunktionens arbete också hakar in i dessa enheters formella styrning.

Klimatomställningsfunktionens arbetet drivs i nära dialog med strateger på stadens olika bolag och förvaltningar för att säkra en kontinuerlig förankring i existerande organisationer och befintliga uppdrag. Ambitionen är även att ha en kontinuerlig nära dialog i detta arbete med både regionen och deltagande myndigheter.

Ett centralt fokus för klimatomställningsfunktionen är den *klimatinvesteringsplan* (se 3.5) som löpande ska utvecklas och uppdateras. Klimatinvesteringsplanen fungerar som sammanhållande styrdokument för klimatomställningsfunktionens arbete.

3.4. Samverkan med näringsliv, akademi och medborgare

Utgångspunkten för samverkan med näringsliv, akademi och medborgare är att klimatomställningen får bäst förutsättningar genom att Göteborg lyckas aktivera och ta tillvara på den kollektiva kunskap och engagemang som finns hos aktörer i alla sektorer i staden. Om inte detta lyckas finns det en risk att innovationskraften minskar och att det politiska stödet urholkas.

Stadens arbete med att accelerera klimatomställningen ställer därför betydande nya krav på en närmare mer följsam interaktion mellan stadens olika delar och medborgare/ civilsamhälle, näringsliv och akademien. Därför är det viktigt att staden utvecklar nya metoder och arbetssätt för en nära dialog och medskapande med dessa grupper kring de insatser som kommer krävas. Göteborgs Stads erfarenheter och kunskaper av dialogarbete med medborgarna pågick till stor del ute i de nu avvecklade stadsdelarna, inte minst genom de stora stadsutvecklingsprojekten i staden. Dessa erfarenheter och kunskaper kommer nu tas tillvara i stadens nya infrastruktur för demokrati, en infrastruktur som också ska hantera klimatrelaterade frågor. Ett erkännande för stadens involvering av medborgarna kom nyligen genom utmärkelsen från The International organization of participatory democracy, IOPD, för stadens inkluderande arbete med medborgarbudgetar.

Staden har också lång och djup erfarenhet av samverkan med akademien, framförallt genom det tioåriga nationella forsknings- och kunskapscentrumet för hållbar stadsutveckling, Mistra Urban Futures (numera Urban Futures). Detta centrum har flyttat kunskapsfronten i Sverige och internationellt kring samskapande och transdisciplinärt arbete kopplat till hållbar stadsutveckling. Göteborgs stad är även ledande i Sverige i att utveckla test-arenor för att driva innovation i nära samarbete med näringslivet.

Genom projektet Klimatneutrala Göteborg 2.0 byggs nu en struktur upp för att bygga vidare på dessa erfarenheter och utveckla nya relationer och verktyg som skall stärka staden i sin ambition att säkra en allt djupare samverkan med medborgare, näringsliv och akademi i arbetet med klimatomställningen. Projektet har två arbetspaket, där det första drivs under Miljö- och klimatnämnden och syftar till att stödja klimatomställningsfunktionens arbete och det andra drivs under nämnden för Demokrati och medborgarservice och syftar till att utveckla metoden för hur medborgarna ska samskapa klimatrelaterade lösningar tillsammans med staden och övriga aktörer.

Den stora muskeln i stadens samverkan med näringsliv, akademi och medborgare/ civilsamhälle ligger dock i stadens olika utförande förvaltningar och bolag.

3.5. Klimatinvesteringsplan

Klimatinvesteringsplanen skall fungera som ett sammanhållande styrdokumentet för klimatomställningsfunktionens arbete och tydliggöra hur stadens grundläggande ekonomiska intressen understödjer en accelererad klimatomställning.

Del 1 av arbetet med klimatinvesteringsplanen tar sin utgångspunkt i de förändringsvågor som förväntas svepa över staden som en konsekvens av den globala energiomställningen, i sin tur driven både av teknikutveckling och regleringstryck. Utifrån en sådan omvärldsanalys kvantifieras de "omställningsrisker" staden har på de olika balansräkningar staden kontrollerar. Därmed tydliggörs hur globala trender kan väntas påverka staden, samt att staden har ett djupt strategiskt och ekonomiskt intresse i att hantera dessa trender på ett proaktivt sätt.

Del 2 av arbetet med klimatinvesteringsplanen formulerar de strategiska satsningar som staden bör driva för att minska stadens exponering för "omställningsrisker" just genom att proaktivt accelerera stadens klimatomställning. På så sätt kopplas stadens strategiska satsningar på klimatomställningen direkt till stadens mest grundläggande riskhantering och ekonomistyrning.

Klimat investeringsplanen tydliggör på detta sätt den finansiella och ekonomiska dimensionen av klimatomställningsfunktionens uppgifter: att formulera en omställningsstrategi och ett antal strategiska satsningar på systemnivå (systemdemonstratorer) som konkretiserar risker, utmaningar och möjligheter och därmed möjliggör reell framdrift på systemnivå.

3.6. Digitalt stöd för genomförandet

Göteborg Stad och Chalmers är ledande nationellt och internationellt i arbetet med att utveckla en digital tvilling av staden, Virtuella Göteborg. Staden är även långt framme i arbetet med att utveckla en digitaliserad planprocess. Samtidigt har Göteborg genom nära samarbete med akademien byggt en djup kunskap kring lednings- och styrningsutmaningar kopplade till klimatomställningen.

Göteborgs stad avser nu att utveckla detta arbete mot praktiskt användbara lednings- och styrverktyg för klimatomställningen.

3.7. Innovationsnav för klimatneutrala kommuner

Genom Klimatneutrala Göteborg 2.0 utvecklas nu, med stöd i stadens innovationsprogram, ett samarbete med akademien och näringslivet för att säkra gemensamt lärande kring kapacitetsutveckling för omställning som är en förutsättning för att lyckas nå klimatmålen. Detta görs i nära samverkan med "Klimat 2030" som är Västra Götalandsregionens och länsstyrelsens satsning på att driva fram utveckling inom centrala områden som transporter, energiomställning, kemikalieområdet, konsumtion med mera. I vidareutvecklad samverkan sker också ett ökad fokus på utmaningar kopplade till styrning ("governance") som är så viktiga i klimatomställningen.

3.8. Klimatanpassning

Göteborgs stad arbetar sedan många år med klimatanpassning både centralt och genom enskilda bolag och förvaltningar där en sammanhållande handlingsplan för klimatanpassningsarbetet i staden tas fram under 2022 med koppling till klimatkontraktet.

3.9. Klimatsmart mobilitet

Ett betydande fokus för Göteborgs stads klimatarbete inriktar sig mot att utveckla nya hållbara transportlösningar och transportsystem. I detta arbete samverkar staden nära med näringslivet, till exempel genom projekt som Gothenburg Green City Zone och Transzero. En nära samverkan sker också med Västra Götalandsregionen kring nya kollektivtrafiklösningar.

3.10. Rapportering och uppföljning

En löpande rapportering av arbetet sker till direktörgruppen för stadens klimatomställningsfunktion samt till miljö- och klimatnämnden.

Önskan från staden är att det även skall ske regelbunden rapportering till myndigheternas strategiska samordningsgrupp, både kring strategiska utmaningar och möjligheter till samordnade insatser.

4. Viable Cities åtaganden

Innovationsprogrammet Viable Cities genomförs i bred samverkan, för att bidra till att ställa om till klimatneutrala städer 2030 som en del i det svenska åtagandet att uppfylla mål i Agenda 2030 och Parisavtalet. I detta ingår att vara internationella föregångare i städers omställning.

Viable Cities arbetar med en bredd av aktörer på tvärs över vetenskapliga discipliner, branscher och samhällssektorer. Det kopplar samman excellenta forskningsmiljöer med stora och små företag inom en rad branscher samt offentliga verksamheter och civilsamhällesorganisationer. I detta arbetar Viable Cities med de 23 städer och fem myndigheter som gör åtaganden i klimatkontrakt 2030 och driver utvecklingen av Klimatkontrakt 2030 och faciliterar samverkan mellan partnerna.

Inom ramen för den roll som Viable Cities har som strategiskt innovationsprogram kommer programmet att verka för följande:

4.1. Bättre regler

Viable Cities har för avsikt att skapa ett kompetensstöd med tillhörande policylabb för att ge kommunen bättre överblick avseende nuvarande och kommande svensk och europeisk lagstiftning, regler och normer av relevans för städers klimatomställning. Detta innefattar processtöd för förändring av regelverk och normer för att i praktiken underlätta klimatomställningen. Detta kommer i ett första steg att koppla till utvecklingsarbetet kring systemdemonstratorer (se avsnitt 6).

Ambitionen är också att bidra till den utredning som regeringen tillsatt om Försöksverksamhet i kommuner och regioner¹, bl a med syfte att underlätta klimatomställning.

4.2. Innovationer

För att underlätta för kommunen att implementera innovationer som påskyndar klimatomställningen, kommer Viable Cities att bidra med kompetensnätverk och processtöd, bland annat genom att engagera andra strategiska innovationsprogram i den fortsatta utvecklingen av Klimatkontrakt 2030, framför allt inom mobilitet, energi, byggd miljö, cirkulär ekonomi, hälsa och digitalisering.

Utifrån samarbetsavtalet som inletts med det strategiska innovationsprogrammet Drive Sweden kring klimatsmart mobilitet kommer samverkan utvecklas ytterligare med såväl städer som myndigheter kring detta område, inte minst med Trafikverket.

¹ Se [kommittédirektiv för utredningen på regeringens webbplats](#)

4.3. Samordnad finansiering

Viable Cities kommer på följande sätt understödja kommunens behov av finansiering av klimatomställning och verka för samarbete och synergi mellan myndigheter och andra aktörer som finansierar klimatomställning och hållbar stadsutveckling.

- Viable Cities kommer fortsatt arbeta med Klimatkontrakt 2030 med de 23 städerna och fem myndigheterna som är involverade i detta.
- Viable Cities samarbetar med Tillväxtverket som förvaltande myndighet av Europeiska Regionala Utvecklingsfonden i Sverige och de insatser som finns öronmärkta för hållbar urban utveckling i syfte att skapa synergi med Klimatkontrakt 2030.
- Viable Cities har genom Rådet för Hållbara Städer startat ett samarbete för att skapa synergi mellan statliga myndigheters bidrag till städernas klimatomställning och Klimatkontrakt 2030. Myndigheterna utvecklar samordningen kring de olika insatser som pågår inom området hållbar stadsutveckling, se 5.3 Samordnad finansiering.
- Viable Cities samarbetar med Kommuninvest och Europeiska Investeringsbanken EIB m fl i syfte att utveckla former för att förstärka den långsiktiga finansieringen av kommunens klimatinvesteringsplan.

Viable Cities arbetar vidare med att utveckla former för klimatinvesteringsplaner för städer, i samverkan med Malmö, Uppsala och Umeå som lärcase.

4.4. Uppbackning inför EU-finansiering

Om kommunen har för avsikt att söka finansiering från Europeiska Investeringsprogrammet för Forskning och Innovation Horisont Europas nya finansiella instrument utifrån mission "100 Climate Neutral Cities by 2030" kommer Viable Cities att utifrån programmets roll och kompetens stödja ansökningsarbetet.

Det kan till exempel röra sig om satsningar utifrån arbetet med europeiska klimatkontrakt (Climate City Contract) eller inom EUs strukturfonder, och den särskilda satsningen där kring "hållbar urban utveckling". Viable Cities samverkar nära med de stödstrukturer som byggs upp kring EUs mission om klimatneutrala städer 2030 - såväl en plattform för EUs mission (EU mission platform, NetZeroCities) som ett nätverk av nationella noder som förväntas starta upp under 2022.

5. Myndigheternas åtaganden

Myndigheterna ska bidra till det missionsdrivna arbetet som syftar till att ställa om till klimatneutrala städer 2030 och tillhandahåller en ram för samverkan genom det strategiska innovationsprogrammet Viable Cities.

Myndigheterna åtar sig att fortsätta det gemensamma arbetet för att stödja kommunernas klimatomställning inom följande områden:

5.1. Samordning kring lärdomar och regelverk

Myndigheterna avser att samverka för att skapa förutsättningar för en proaktiv dialog och lärande kring policyutveckling samt befintligt och kommande regelverk inom hållbar stadsutveckling och klimatomställning.

Arbetet sker utifrån kommunernas behov och sker i myndigheternas gemensamma arbetsgrupp samt i dialog med städerna. Myndigheterna deltar i det strategiska utvecklingsarbetet som beskrivs i avsnitt 6.

5.2. Forskning, innovationer och utveckling

Genom öppna utlysningar och andra insatsformer tillhandahåller myndigheterna finansiering för forskning, utveckling och systeminnovation som stödjer en snabbare klimatomställning.

Myndigheternas stöd riktar sig till olika typer av forskning, innovation, tillämpning och demonstration. Stöd ges även i andra former så som till exempel beställarnätverk och behovsägarnätverk.

5.3. Samordnad finansiering

Myndigheterna utvecklar löpande samordningen kring de olika insatser som pågår inom hållbar stadsutveckling och klimatomställning.

Utvecklingen sker bland annat genom strategiska innovationsprogram, de nationella forskningsprogrammen för klimat och hållbart samhällsbyggande, Rådet för hållbara städer, Europeiska regionala utvecklingsfonden, samt genom gemensam kommunikation via Hållbarstad.se. Myndigheterna deltar även i utvecklingsarbetet kring klimatinvesteringsplanering.

5.4. EUs ramprogram för forskning och innovation – Horisont Europa

Myndigheterna arbetar med att stödja svenskt deltagande i Horisont Europa 2021–2027. Detta innebär exempelvis påverkansarbete kring utformning av utlysningar och aktiviteter samt information och rådgivning till aktörer som planerar att delta i ansökningar till Horisont Europa. Inom ramen för detta ligger också EU-kommissionens nya satsning New European Bauhaus samt uppdraget klimatneutrala och smarta städer 2030. Myndigheterna deltar också i partnerskapet Driving Urban Transitions to a Sustainable Future, där utlysningar och andra aktiviteter inom området hållbar stadsutveckling kommer att vara aktuellt under de kommande åren.

6. Strategiska utvecklingsprojekt 2022

Under 2022 kommer följande strategiska utvecklingsprojekt att bedrivas inom Viable Cities Transition Lab i samverkan med samtliga 23 kommuner och fem myndigheter med syfte att vid den kommande revideringen av Klimatkontrakt 2030 kunna vidareutveckla innehållet i kontraktet.

Det utvecklingsarbete som bedrivits under 2021 gällande klimatinvesteringsplaner, medborgarengagemang och digitalisering och digitala verktyg kommer att drivas vidare som en horisontell del i utvecklingsarbetet under 2022.

6.1. Systemdemonstration

Viable Cities kommer i samarbete med myndigheterna utveckla en ny insatsform för att driva innovation på systemnivå för att åstadkomma transformation i linje med mission klimatneutrala städer 2030. En systemdemonstration är ett kontrollerat sätt att testa en hållbar systemomställning med en mix av innovativa lösningar i en verklig miljö – och med hänsyn till det sammanhang den ska fungera i.

Det handlar om att utifrån en specifik geografisk miljö eller definierat utmaningsområde arbeta parallellt med flera dimensioner av förändring (exv affärsmodeller, regelverk, styrformer, beteenden, teknologi). Detta för att göra för att lära och bygga en portfölj av insatser för att förstå och förändra systemet i verkligheten. Allt med sikten inställt på att snabba på klimatomställningen i städer och även ta sikte på mervinster av klimatomställningen som hälsa, inkludering, jobbskapande och nya affärsmöjligheter. Inte minst handlar det om att bygga in mobilisering av investeringar och möjlighet att skala och sprida sådant som fungerar för att få klimatomställningen att hända. Under 2022 kommer arbete med att utveckla systemdemonstration ske på flera nivåer, inom satsningen Klimatneutrala städer 2030 i Sverige, inom ramen för europeiskt samarbete och inom ramen för den öppna innovationstävlingen Climate Smart Cities Challenge.

6.2. Regionalt klimatkontrakt

Genom Energimyndigheten har Viable Cities under 2022 ett särskilt regeringsuppdrag att, utifrån arbetet med klimatkontrakt, utgöra ett stöd för nödvändigt innovationsarbete inom hållbar stads- och samhällsutveckling i Norrbotten och Västerbotten. Stödet riktar sig till de kommuner som berörs av större företagsetableringar och företagsexpansioner i Norrbotten och Västerbotten, och som stödjer det arbete som regeringens samordnare för samhällsomställning vid industrisatsningarna bedriver i dessa län.

Ambitionen är vidare att detta arbete med att regionalt vidareutveckla formerna för Klimatkontrakt 2030 ska kunna bidra till nya samverkansformer som kan vara intressanta att implementera i fler svenska regioner. Här avser även Viable Cities tillsammans med städer och myndigheter bidra till pågående regeringsuppdrag som ska ge underlag för regeringens kommande klimatpolitiska handlingsplan 2023. Det gäller uppdraget avseende lokala och regionala klimathandlingsplaner som bedrivs av Länsstyrelsen i Uppsala med stöd från Energimyndigheten och Naturvårdsverket, samt

parallella uppdrag till Trafikanalys om klimatunderlag för transportsektorn respektive till Tillväxtanalys om näringslivets utveckling.

6.3. Mission klimatneutrala städer 2030 internationellt

EU har i oktober 2021 sjösatt fem missioner för ett nytt och innovativt sätt att arbeta tillsammans och förbättra människors liv i och utanför Europa. De fem uppdragen ska tackla stora samhällsutmaningar som hälsa, klimat och miljö och formulerar ambitiösa och tidsatta mål som ska nås till 2030. Ett av dem är 100 klimatneutrala och smarta städer – med och för medborgarna (kallad Cities Mission) som är en viktig del i att leverera Europas gröna giv med sikte på en klimatneutral kontinent 2050. Detta innebär en väsentlig förstärkning av det svenska arbetet med mission klimatneutrala städer 2030 och med Klimatkontrakt 2030 som verktyg för detta.

Under 2022 sker utvecklingsarbete för att ytterligare stärka kopplingen mellan det svenska och europeiska arbetet med mission klimatneutrala städer 2030. Det sker inom en rad initiativ som involverar såväl städer, myndigheter som Viable Cities som program. Exempel är NetZeroCities (som är en plattform för genomförande av Cities Mission och bl a ska utveckla former EUs klimatkontrakt i städer, Climate City Contract), partnerskapet Driving Urban Transitions, New European Bauhaus m fl.

New European Bauhaus-initiativet lanserades av EU-kommissionen i januari 2021, och kopplar samman EUs gröna giv med vår byggda miljö. I genomförandeplanen för Cities Mission pekar EU-kommissionens på att EUs Climate City Contract ska möjliggöra medverkande städer att integrera och stärka värden och principer i New European Bauhaus-initiativet i sina planer för klimatneutralitet. Arbetet kring New European Bauhaus sker i samverkan med Boverkets (Rådet för hållbara städer) regeringsuppdrag att samordna Sveriges medverkan i New European Bauhaus.

En fortsatt utveckling av det globala samarbetet kring klimatneutrala städer 2030 kommer att ske. Detta tar framför allt utgångspunkt i samarbetet med UN-Habitat och den öppna innovationstävlingen Climate Smart Cities Challenge som involverar en lång rad svenska myndigheter och andra aktörer.

7. Gemensamt arbete kring uppföljning, utvärdering och uppdatering

Viable Cities och kommunen är överens om att genomföra en årlig uppföljning av kommunens resultat inom ramen för Klimatkontrakt 2030. Viable Cities tar fram underlag för en årlig uppföljning på kommunal och nationell nivå.

7.1. Viktigaste uppdateringar för kommunen

Under året har Göteborgs stad utvecklat en klimatomställningsfunktion.

En direktörsgrupp har etablerats och kopplats till denna funktion. I denna grupp ingår direktör eller VD från Miljöförvaltningen, Business Region Göteborg, Göteborgs Energi och

Stadsbyggnadskontoret. Avsikten är att anpassa direktörsgruppen så att dess sammansättning speglar de behov av mandat att leda och styra omställningen som är mest relevant vid ett givet tillfälle. En arbetsmetodik har utvecklats och nära relationer knutits till strategier på de bolag och förvaltningar som deltar i klimatomställningsfunktionens arbete.

Det direkta resultatet av första årets arbete är att (i) en omställningsstrategi har formulerats; (ii) att ett antal strategiska satsningar identifierats, vilka kopplar till omställningen av bränsleindustrin i staden, till en möjlig storskalig med hållbar utbyggnad av staden i Oklandsåsen, samt till den bredare omställningen av energisystemet. Slutligen har (iii) en struktur och en metodik för en klimatinvesteringsplan utvecklats.

Utöver arbetet med att etablera en klimatomställningsfunktion har arbetet med att utveckla och implementera strategierna i miljö- och klimatprogrammet utvecklats. Projektet Klimatneutrala Göteborg 1.0 har även slutförts och slutsatserna av detta arbete har dragits och paketerats in i Klimatneutrala Göteborg 2.0.

7.2. Mest angelägna erfarenheter att dela för kommunen

Genom det arbete som drivits under året har det blivit tydligt att det från stadens perspektiv finns ett betydande behov av en nära dialog samt ett samskapande mellan staden och deltagande myndigheter kring hur de mer krävande strategiska satsningar som har identifierats bör drivas vidare. Detta behov illustreras till exempel av utmaningen för staden att på egen hand driva ett initiativ som kan accelerera omställningen av bränsleindustrin i staden och regionen då detta involverar globala bolag som endast till begränsad del ser staden som en viktig förhandlingspart. Framdrift inom mer utmanande områden som detta kan kräva att en koalition av offentliga aktörer agerar på ett koordinerat sätt. Staden har en potentiellt viktig roll i att ta initiativ och driva fram en sådan koalition, men kan ha svårt att agera på egen hand.

7.3. Viktigaste uppdateringar för Viable Cities

Under året har Viable Cities satsning Klimatneutrala städer 2030 expanderat från nio till 23 städer som sedan den 1 oktober 2021 finns med i arbetet kring Klimatkontrakt 2030. De berörda kommunerna har tillsammans totalt 40 procent av Sveriges befolkning.

Under året har ett omfattande utvecklingsarbete bedrivits som gett inspel till vidareutvecklingen av Klimatkontrakt 2030 och städernas omställningsarbete. Det gäller tre områden: medborgarengagemang, digitalisering och digitala verktyg samt klimatinvesteringsplaner. Samtliga dessa tre har involverat städer, myndigheter och en lång rad intressenter från näringsliv, akademi, offentlig verksamhet och civilsamhälle. På vart och ett av områdena har arbetet lett fram till publikationer² med rekommendationer för det fortsatta arbetet såväl för städer som myndigheter och Viable Cities som program.

² Se länkar till publikationerna på viablecities.se/revidering2021

Den 1 oktober 2021 lanserades EU-kommissionens arbete med missions³, som innefattar fem missions, däribland mission Climate neutral and smart cities (kallad Cities mission), som är i linje med det arbete som drivs i Sverige med Klimatkontrakt 2030 som en bärande process. I samband med detta publicerade EU-kommissionen även en plan för genomförande för mission klimatneutrala städer 2030. Den innefattar en plattform för genomförande av Cities mission i form av projektet Net Zero Cities där Viable Cities finns med som en part, bl a med ansvar att bidra i utvecklingen av en klimatkontrakt på EU-nivå. I november lanserades även den öppna innovationstävlingen Climate Smart Cities Challenge i samarbete med UN-Habitat och en rad myndigheter och andra aktörer.

7.4. Viktigaste uppdateringar för myndigheterna

Myndigheterna har under året formerat en myndighetsövergripande arbetsgrupp – ett innovationsteam för att arbeta med och kontinuerligt utveckla och följa upp myndigheternas åtagande i Klimatkontrakt 2030. Innovationsteamet består av en arbetsgrupp och en chefsgrupp med representanter från respektive myndighet. Innovationsteamet har tillsammans med Viable Cities programkontor arbetat för att koordinera och utveckla arbetssätt. Bland annat genom workshops i syfte att öka förståelsen för kommunernas behov och för missionsorienterad och hållbar systeminnovation kopplat till Klimatkontrakt 2030. Representanter från myndigheterna har också deltagit i klimatkontraktets strategiska utvecklingsprojekt inom digitalisering, medborgarengagemang och klimatinvesteringsplaner genom styrgrupp och referensgrupper samt har deltagit i workshops om utvecklingen av systemdemonstratorer. Från december 2021 ingår även Trafikverket som signatär och finns i arbetet med Klimatkontrakt 2030.

Genom Rådet för hållbara städer har en förstudie om kommuners behov av stöd för finansiering och annat kunskapsstöd tagits fram. Förstudien kommer att ligga till grund för den fortsatta utvecklingen av samordnad finansiering och kunskapsstöd. Myndigheterna har också medverkat i Boverkets regeringsuppdrag kring New European Bauhaus.

Myndigheterna har utöver Viable Cities utlysningar även genomfört flera olika aktiviteter och utlysningar inom ramen för sina respektive uppdrag för att bidra till åtagandena i klimatkontrakt 2030. Till exempel riktade utlysningar om attraktiva hållbara livsmiljöer, landsbygder och regional utveckling, klimatanpassning av byggd miljö, klimatvinster med resurseffektivitet, blå innovation och AI i klimatets tjänst. De kommuner som år 2020 signerat Klimatkontrakt 2030 har kunnat ta del av ett innovationsledningsstöd och ett arbete har påbörjats kring ett erbjudande rörande systemdemonstratorer.

Myndigheterna har arbetat med att påverka utformningen av utlysningar och aktiviteter inom Horisont Europa 2021–2027. Myndigheterna har arbetat aktivt och drivande för att stödja Regeringskansliet i dess roll att företräda Sverige vid Horisont Europas programkommittémöten för kluster 5 Klimat, energi och mobilitet men även för Sveriges arbete i den tillfälliga arbetsgrupp som EU-kommissionen skapat för uppdraget Klimatneutrala och smarta städer. Myndigheterna har också bidragit med information och rådgivning till de målgrupper som utlysningarna riktar sig till.

³ Se [Communication from the Commission on European Missions](#) september 2021

8. Kontraktet

Parterna är överens om att dessa gemensamma åtaganden, så som de formuleras ovan, ska gälla för 2022. Den första versionen av Klimatkontrakt 2030 signerades 2020. Klimatkontraktet ska uppdateras och förnyas inför varje nytt år.

Klimatkontrakt 2030

mellan Göteborgs Stad, myndigheterna
Energimyndigheten, Vinnova, Formas, Tillväxtverket
och Trafikverket samt Viable Cities

Stockholm 2021-12-08 Parterna är överens om de gemensamma åtaganden, så som de formuleras i Göteborgs Stad reviderade Klimatkontrakt 2030. Kontraktet har förberetts inom ramen för Viable Cities satsning Klimatneutrala städer 2030 2.0. Undertecknandet sker under European Viable Cities Day den 8 december 2021.

Axel Josefson
Kommunstyrelsens ordförande,
Göteborgs Stad

Olga Kordas
Programchef, Viable Cities

Robert Andrén
Generaldirektör,
Energimyndigheten

Darja Isaksson
Generaldirektör,
Vinnova

Ingrid Petersson
Generaldirektör,
Formas

Gunilla Nordlöf
Generaldirektör,
Tillväxtverket

Lena Erixon
Generaldirektör,
Trafikverket

Bilaga 1 – länkar till dokument

Nedan finns länkar till de mest relevanta dokumenten i relation till Klimatkontrakt 2030 för Göteborgs Stad.

Länkar till relevanta dokument

[Göteborgs Stads klimatkontrakt 2030 \(version 2020\)](#)

[Göteborgs Stads Miljö- och klimatprogram 2020](#)

[Göteborgs Stads energiplan \(remissversion\) 2022-2030](#)

[Göteborgs Stads elektrifieringsplan 2021-2030](#)

[Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program 2018-2035](#)

[Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018-2026](#)

[Göteborgs Stads översiktsplan \(granskningshandling\)](#)

[Göteborgs Stads innovationsprogram 2018-2023](#)